

Synteza nanokrystalicznych ceranów domieszkowanych jonami lantanowców i zbadanie zjawiska zachodzenia szerokopasmowej anty-stokesowskiej białej emisji

Do celów niniejszej pracy doktorskiej należy opracowanie metody syntezy jednofazowego nanokrystalicznego niedomieszkowanego, jak i domieszkowanego jonami wybranych lantanowców (Eu^{3+} , Yb^{3+} lub Nd^{3+}) ceranu strontu (Sr_2CeO_4) oraz zbadanie mechanizmu zjawiska indukowanej laserowo szerokopasmowej anty-stokesowskiej białej emisji (ang. *laser induced white emission* – *LIWE*) obserwowanej z otrzymanych materiałów.

Sr_2CeO_4 jest bardzo atrakcyjnym materiałem ze względu na swoje wyjątkowe właściwości optyczne. Wykazuje intensywną emisję wywołaną przejściami typu przeniesienia ładunku generowaną z jonu Ce^{4+} . Sr_2CeO_4 jest stabilny chemicznie, a także charakteryzuje się wydajną luminescencją. O dużym potencjale tego materiału świadczy również możliwość syntezy go wieloma metodami oraz domieszkowania różnymi lantanowcami.

Nanokrystaliczny Sr_2CeO_4 oraz $\text{Sr}_2\text{CeO}_4:\text{Ln}^{3+}$ ($\text{Ln}^{3+} = \text{Eu}^{3+}, \text{Yb}^{3+}, \text{Nd}^{3+}$) zsyntezowano przy użyciu metody Pechiniego. Strukturę i morfologię otrzymanych materiałów scharakteryzowano za pomocą dyfraktometrii proszkowej oraz zdjęć wykonanych transmisyjnym mikroskopem elektronowym. Przeprowadzono pomiary widm absorpcji, wzbudzenia oraz emisji nanokrystalicznego Sr_2CeO_4 przy wzbudzeniu Stokesowskim, w celu zbadania wpływu średniego rozmiaru krystalitu na właściwości spektroskopowe zarówno niedomieszkowanej, jak i domieszkowanej jonami europu(III) matrycy, wygrzewanej w różnych temperaturach. Charakterystykę spektroskopową nanokrystalicznego $\text{Eu}^{3+}:\text{Sr}_2\text{CeO}_4$, poszerzono o pomiary w niskich temperaturach. Otrzymane wyniki pozwoliły wykazać potencjalne zastosowanie materiału do nieinwazyjnego pomiaru temperatury.

W celu generacji *LIWE*, otrzymane materiały umieszczono w komorze pomiarowej, wewnątrz której panowała atmosfera próżni. Próbki naświetlano skoncentrowaną wiązką diody laserowej operującej w zakresie bliskiej podczerwieni. Badania polegały na zmierzeniu widm emisji w funkcji gęstości mocy wzbudzenia oraz w funkcji ciśnienia panującego w komorze pomiarowej, czasów zaniku i narostu luminescencji, a także fotoprzewodnictwa Sr_2CeO_4 . Pokazano, że intensywność białej emisji w badanym materiale wykazuje zachowanie progowe i silnie uzależniona od ciśnienia panującego wewnątrz układu pomiarowego. Stwierdzono również, że wprowadzenie nawet niewielkiej ilości jonów Eu^{3+} do nanokrystalicznego Sr_2CeO_4 skutkuje znacząco poprawą parametrów obserwowanej białej emisji. Na podstawie otrzymanych wyników badań zaproponowano mechanizm odpowiedzialny za generację *LIWE*.